

annet, fordi våre utvalg hele tiden har vært såpass like. En vurdering av tendenser over tid skulle derfor kunne være forholdsvis pålitelig. Det samme gjelder sammenlikninger mellom de enkelte grupper innen utvalget for hvert enkelt år. Det er all grunn til å tro at en gruppe som rapporterer et betydelig høyere forbruk av et eller annet stoff enn en annen gruppe, også faktisk har et høyere forbruk av dette stoffet.»

Dette er også en oppfatning som deles av dem som har arbeidet på dette feltet. Selv om det er behov for å utforske validiteten og reliabiliteten for derigjennom å videreutvikle de metoder som anvendes, er slike undersøkelser unnnværlige når det gjelder å kartlegge utbredelsen av stoffbruk. I svært mange land er man også i ferd med å etablere slike tidsserie-undersøkelser. At vi både i Norge og Sverige forlengst har satt igang, gjør at vi kan rose oss av at vi har vært pionerer på dette området. Selv om disse undersøkelsene ikke kan gi oss virkeligheten, så gir de ihvertfall et bilde av hvordan virkeligheten ser ut.

Adresse: Statens institutt for Alkoholforskning, Oslo.

NY LITTERATUR

- Balduin Forster & Dirk Ropohl: Medizinische Kriminalistik am Tatort.* Enke Verlag Stuttgart 1983. XIII + 202 s. ISBN 3-432-93161-1. DM 36. (Vil blive anmeldt.)
- Manfred Maeck: Opfer und Strafzumessung.* Enke Verlag Stuttgart 1983. XII + 167 s. DM 48. (Vil blive anmeldt.)
- Johan C. W. Thyrén, legendarisk lundaprofessor.* Kulturen i Lund 1983. ISBN 91-970441-3-X. 64 s. (Rigt illustreret, underholdende biografi i anledning af udstilling i 50-året for hans død.)
- Bodil Philip & Ida Heide-Jørgensen: Varetægtsundersøgelsen.* Forskningsrapport nr. 23. Justitsministeriets kriminalpolitiske forskningsgruppe. København 1983. ISBN 87-503-4601-6. 104 s. (Beskrivelse af varetægtsfangerne og af udviklingen i de senere år.)
- Øyvind Horverak & Sturla Nordlund (red.): Da vinmonopolet stengte.* Universitetsforlaget Oslo 1983. 151 s. ISBN 82-00-06508-1. 110 n.kr. (Vil blive anmeldt.)
- Vagn Greve, Bent Unmack Larsen & Per Lindegaard: Kommenteret straffelov.* Speciel del. 3. udg. Jurist- og økonomforbundets forlag Kbh. 1983. 475 s. ISBN 87-54-72522-1. (Vil blive anmeldt.)

- Festskrift till Hans Thornstedt*. P. A. Norstedt & Söners Förlag, Stockholm 1983. 794 s. ISBN 91-1-837072-1. (Vil blive anmeldt.)
- Custody and treatment of dangerous prisoners*. Europarådet Strasbourg 1983. 46 s. ISBN 92-871-0247-3. (Recommendation med forklaringer.)
- BRÅ Rapport 1983:5 *Brottsutvecklingen. Lägesrapport* 1983. 226 s. ISBN 91-38-07786-8. Ca. 58 s.kr. (Analyser af udviklingen, nordiske sammenligninger og specialanalyser.)
- Erik Carlé: Ungdomsfængslet på Søbysøgård. Søbysøgård 1933—1983*. Justitsministeriets kriminalpolitiske forskningsgruppes rapport nr. 24. Kbh. 1983. 174 s. + kort. ISBN 87-503-4645-8.
- Kamratstöd — socialt ansvar*. BRÅ PM 1983:3. 130 s. ISBN 91-38-07774-4. (Udarbejdet af Arbejdsgruppen för arbetslivsfrågor om betydningen af kammeratstøtte på arbejdspladserne.)
- Berit Hedeby: I de fördömdas värld. Rapport från kvinnojämskelset*. Zindermans förlag 1982. ISBN 91-528-0376-7. (Vil blive anmeldt.)
- Betænkning nr. 985. *Forældremyndighed og samværsret*. Kbh. 1983. ISBN 87-503-4660-0. 275 s. (Heri også et afsnit om revselsesret. Arbejdsgruppen foreslår ingen lovændring på dette punkt.)
- Nordic Criminal Statistics 1950—1980 (81)*. 2nd revised edition. Promemoria 1983:8. SBC Statistics Sweden. ISSN 0280-7327. 33 s. (Opdatering af RS-promemoria 1982:15.)
- Jørgen Dalberg-Larsen, Leif Hermann, Jørgen Jepsen, Oluf Jørgensen, Jørgen Pauli Jensen & Ebba Strange: Socialistisk retspolitik*. Socialistiske perspektiver. Silkeborg 1983. ISBN 87-88291-24-3. 110 s.
- Arnold Rothenborg: Narkotikasagerens nød og elendighed*. Advokaten 1983 nr. 18 s. 329—337. (Bemærkninger til H. Kallehauges artikel ovenfor NTFK 1983:2 s. 81 ff.)
- Kaare Svalastoga: On deadly violence*. Universitetsforlaget Oslo 1982. ISBN 82-00-06071-3. 158 s. (Vil blive anmeldt.)
- Folketingets ombudsmands beretning for året 1982*. Schultz København 1983. ISSN 0418-6486. 367 s.
- PM nr. 5 *Polisens insatser mot narkotikan*. Narkotikakommissionen Stockholm 1983. (Stencil.) 208 s.
- Mads T. Andenæs & Ingeborg Wilberg: Grundloven. Kommentarutgave*. Universitetsforlaget Oslo 1983. ISBN 82-00-05557-4. 185 s. (Skrevet med sikte på lesere uten juridiske forkunnskaper.)
- Hans Michael Baumgartner & Albin Eser (Udg.): Schuld und Verantwortung. Philosophische und juristische Beiträge zur Zurechenbarkeit menschlichen Handelns*. J. C. B. Mohr (Paul Siebeck) Tübingen 1983. ISBN 3-16-644671-0. 142 s. DM 34. (Vil blive anmeldt.)

- Johannes Driendl: Zur Notwendigkeit und Möglichkeit einer Strafgesetzgebungswissenschaft in der Gegenwart.* J. C. B. Mohr (Paul Siebeck) Tübingen 1983. ISBN 3-16-644663-X. 65 s. DM 16. (Vil blive anmeldt.)
- Johs. Andenæs og Anders Bratholm: Spesiell strafferett. Utvalgte emner.* Universitetsforlaget i Oslo 1983. ISBN 82-00-06467-0. 320 s. 285 n.kr. (Vil blive anmeldt.)
- Arne Fillet (red.): Børre Knudsen-saken og høyesterettsdommen.* Universitetsforlaget Oslo 1983. ISBN 82-00-06866-8. 50 s. 45 n.kr. (Afskedigelsessag mod præst.)
- John Grini & Kåre Lilleholt: Boretslovene med kommentarer.* Universitetsforlaget Oslo 1983. ISBN 92-00-05841-7. 475 s. 290 n.kr. (Indeholder nogle ganske korte afsnit om det strafferetlige ansvar.)
- Mogens Glistrup: Glistrup om Glistrupsagen.* Med efterskrift af *Preben Wilhelm* om »Valgbarhed efter straffedom«, Stig Vendelkærs forlag. Kbh. 1983. ISBN 87-416-1303-1. 183 s. 148 d.kr. (Drejer sig blandt andet om Glistrups krav om bevisførelse under sagen. Tesen er, at straffedommen alene skyldtes, at G. stiftede Fremskridtspartiet.)
- Anitta Hämäläinen: Tuonnin ja viennin yhteydessä tapahtuva rikollisuus.* (Crime in connection with imports and exports.) Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos 59. Helsinki 1983 108 p. ISBN 951-704-084-9. (Analyse af 505 underrettsdomme. Summary in English.)
- Terhi Viljanen: Henkirikokset suomessa vuosina 1970—1979.* (Homicide in Finland during the 1970s). Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos 60. Helsinki 1983. 71 p. ISBN 951-704-085-7. (Med udgangspunkt i politimateriale beskrives drabene.)
- Inger Koch-Nielsen: Skilsmisser.* Socialforskningsinstituttet publikation 118. Kbh. 1983. 188 s. ISBN 87-7487-237-0. 48 d.kr. (Interviewundersøgelse af skilsmissefamilier med barn.)
- Bo Svensson: Ekonomisk kriminalitet.* Tholin/Larsson/Gruppen. Göteborg 1983. 104 s. ISBN 91-85340-32-4. (Vil blive anmeldt.)
- Jo Hov: Fornærmedes stilling i straffeprocessen.* Universitetsforlaget Oslo 1983. ISBN 82-00-06587-9. 250 n.kr. (Vil blive anmeldt.)
- Politiets årsberetning 1982.* Rigspolitichefen Kbh. 1983. ISSN 0108-3376. 236 s.
- Arthur Solarz (red.): Narkotikautvecklingen 1983.* BRÅ Rapport 1983:6. 290 s. ISBN 91-38-07876-7. Ca. 66 s.kr. (13 artikler.)
- Gerd Benneche: Barnevernet i Norge.* Universitetsforlaget Oslo 1983. ISBN 82-00-06536-7. 315 s. 168 n.kr. (Vil blive anmeldt.)
- Dansk Forsorgselskab. Årsberetning 1982.* 17 s.

- Betænkning nr. 989 Ægteskab 9. Samliv uden ægteskab II. Forsørgelsespligt.* Kbh. 1983. ISBN 87-503-4513-3. 163 s. (Indholder blandt andet forslag om en afkriminalisering af forsømmelse af underholdspligten.)
- Krister Malmsten: Idrottsvåld mm. Rättsfall angående idrottsmäns straffrättsliga ansvar.* 225 s. ISBN 91-858110-08-8. (Vil blive anmeldt.)
- Trygve Hellners: Förvaltningslagen med kommentarer.* 3. udg. ISBN 91-38-90309-1. 282 s. Liber förlag Stockholm. Ca. 181 s.kr. (Udover a jourføring, er der blandt andet sket væsentlig omarbejdning af afsnittet om partsinsyn.)
- Terje Andersen: Retten til behandling i psykiatrien.* Universitetsforlaget Oslo 1983. 262 s. ISBN 82-00-06729-7. 140 kr. (Vil blive anmeldt.)
- Dieter Brosch: Der Hafturlaub von Strafgefangenen unter Berücksichtigung des Strafvollzugzieles.* Peter Lang Frankfurt a/M. ISBN 3-8204-7687-3. 1983. Ca. 210 s. SFR 51,00. (Vil blive anmeldt.)
- Explanatory report on the Convention on the Transfer of Sentenced Persons.* Europarådet Strasbourg 1983. 36 s. ISBN 92-871-0222-8.
- Thorsten Cars: Mutor och bestickning.* 3. uppl. Liber förlag 1983. 150 s. ISBN 91-38-90348-2. (Vil blive anmeldt.)
- Judith R. Walkowitz: Prostitution and Victorian society.* Cambridge University Press 1982. ISBN 0-521-27064-2. IX + 347 s. (Vil blive anmeldt.)
- J. A. Sharpe: Crime in seventeenth-century England.* Cambridge University Press 1983. ISBN 0-521-25074-9. vii + 289 s. (Vil blive anmeldt.)
- B. Tidemand-Petersson: Om retssikkerhed — pro quo — contra quem?* Advokaten 1983. 384 ff. H. Kallehauge. Retssikkerheds replik s. st. s. 425 ff. og A. Røthenborg: Grænsenyttевærdier s. st. s. 427 ff. (Indlæg i debatten efter H. Kallehauge i NTfK. 1983. 81 ff.)
- Klas Lithner: Åklagararbete och åklagarroll. Stockholms Universitet 1983.* ISBN 91-7146-322-4. VII + 213 s. (Doktorsafhandling. Vil blive anmeldt.)
- Steven Spitzer: I retning av en marxistisk avviksteori.* Institut for kriminologi og strafferett. Oslo. Stensilserie nr. 46. 1983. 27 s. (Oversat fra Social Problems 1974 af Halvor Kongshavn.)
- Prison management.* Council of Europe, Strasbourg 1983. ISBN 92-871-0249-X. 109 s. (Rapport fra gruppe med H. H. Brydensholt som formand. Jfr. NTfK 1982. 198 ff.)
- Poul E. Nørgaard: Ret og Vrang.* Pen-Press Horsens 1983. 52 s. (Vil blive anmeldt.)
- Alsberg/Nüse/Meyer: Der Beweisantrag im Strafprozess.* 5. Aufl. Carl Heymanns Verlag, Köln 1983. ISBN 3-452-19317-9. DM 238. (Vil blive anmeldt.)
- Dsju 1983: 17 Gåldenärsbrott. En översyn av 11 kap. brottsbalken med förslag till ändringar.* Liber förlag. ISBN 91-38-07988-7. 116 s. (Udarbejdet af Madeleine Löfmarck.)

- Finn Brodahl m. fl.: Narkotikaproblemet — hva kan kommunene gjøre?* Universitetsforlaget Oslo 1983. ISBN 82-00-06782-3. 75 s. 68 n.kr. (12 indlæg og opsummering fra en konference mellem politikere, politi o. s. v.)
- STOF* nov. 83. 245. (Prøvenummer af ungdomsblad. Udgives af Alkohol- og Narkotikarådet, Hovedvagtsgade 6, 4. sal, DK-1103 København K.)
- Eberhard Schmidhäuser: Strafrecht. Besonderer Teil.* 2. Aufl. 1983. XVI + 283 s. J. C. B. Mohr, Tübingen (ISBN 3-16-644694-X. 34 DM. (Vil blive anmeldt.))
- SOU* 1983:46 *Bulvanlag*. Stockholm 1983. 108 s. Liber förlag. ISBN 91-38-07810-4.
- A World Directory of Criminological Institutes* 3. udg. Roma 1982. XXVIII + 691 s. UNSDRI. (United Nations Social Defence Research Institute, Via Giulia, 52, I-00186 Rome, Italien.)
- Ulj Bernitz: Svensk marknadsrätt.* Liber förlag 1983. 288 s. ISBN 91-38-90144-7.
- Kriminalforsorgen 1982.* Justitsministeriet, København 1983. 115 s. ISBN 87-503-4716-0 (Årsberetning.)
- Ellen Schlüchter: Irrtum über normative Tatbestandsmerkmale im Strafrecht.* J. C. B. Mohr (Paul Siebeck) Tübingen 1983. XVI + 215 s. ISBN 3-16-644669-9. DM 98. (Vil blive anmeldt.)
- Michael Brogden: The Police: Autonomy and Consent.* Academic Press London 1982. XV + 265 s. £ 21.00. (Vil blive anmeldt.)
- Kelvin Jones: Law and Economy. The Legal Regulation of Corporate Capital.* Academic Press London 1983. XVI + 190 s. (Vil blive anmeldt.)
- Lokala insatser mot narkotika.* Narkotikakommissionen PM 1983:7. Stockholm. 143 s. Stencil.
- Narkotikastrafflagen m. m.* Narkotikakommissionen PM 1983:8. Stockholm. 28 s. Stencil.
- Tullens insatser mot narkotika.* Narkotikakommissionen PM 1983:9. Stockholm. 153 s. Stencil.
- The Feasibility of a European Information System on Trends in Crime and Criminal Justice.* HEUNI Publications Series No. 1. Helsinki 1983. 54 s. ISBN 951-46-7066-3. (Rapport fra ekspertmøde.)
- Eva Hedlund & Gunilla Lundmark: Våldtäktvanmakt. 60 män berättar.* Delegationen för social forskning. Liber förlag. Rapport 1983:1. 237 s. ISBN 91-38-07447-8. (Vil blive anmeldt.)
- Københavns Politi Årsberetning 1983.* 55. s. (Stencil.)
- Betænkning om lægdommerordningen i straffesager m. v.* Afgivet af retsplejerådet. Nr. 994. Kbh. 1983. ISBN 87-503-4814-0. 180 s.
- Protocol No. 6 to the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms Concerning the Abolition of the Death Penalty.* Council of Europe 1983. ISBN 92-871-0235-X. 8 s.

- Kriminalitetskontrol — Politi — Samfund.* Rolighed, Strandvejen 303. DK-2942 Skodsborg. 1983. ISBN 87-88099-18-0. 41 s. (4 debatindlæg.)
- Jan Thorsvik: Forvaltningen og straffedomte. En studie av kriminalomsorg i frihet.* Universitetsforlaget i Oslo 1984. 168 s. ISBN 82-00-06843-9. (Vil blive anmeldt.)
- Jerzy Sarnecki: Fritid och brottslighet.* BRÅ Rapport 1983:7. 139 s. ISBN 91-38-08053-2. (Vil blive anmeldt.)
- Ole E. Andersen: Kan kriminelt recidiv forudsiges? Afprøvning af »prædikations-tabeller« på løsladte fra Statsfængslet Renbæk.* Justitsministeriets kriminalpolitiske forskningsgruppes rapport nr. 25. Kbh. 1983. ISBN 87-503-4805-1.
- Merete Birkelund: Troldkvinden og hendes anklagere. Danske hekseprocesser i det 16. og 17. århundrede.* Arusia, Postbox 1048. DK-8200 Århus N. 1983. ISBN 87-88032-04-3. 171 s. 100 d.kr. + moms og porto. (Vil blive anmeldt.)
- Jacob Hilden Winsløw & Peter Ege: Metadon — og hvad så? En undersøgelse af længerevarende metadonbehandling af stofmisbrugere hos praktiserende læger i Københavns kommune.* Alkohol- og Narkotikarådet, Hovedvagtsgade 6 IV, DK-1103 København K. 1983. 228 s. ISBN 87-88285-20-0. (Vil blive anmeldt.)
- Vagn Greve: Indføring i specialstrafferet.* Kriminalistisk Instituts stencilserie nr. 22. Kbh. 1983. ISSN 0106-276-X. (Undervisningsmateriale.)
- Hildegunn Marie Forsund & Else Øyen: Stevnemote med sosialomsorgen.* Universitetsforlaget i Oslo 1983. 227 s. 175 n. kr. ISBN 82-00-06743-2. (Bibliografi over forskningsresultater fra det socialpolitiske område inden for lov om social omsorg.)
- Rikollisuustilanne 1982.* Helsinki 1983. ISSN 0357-1556. 137 s. (Criminality in Finland 1982. Summary in English.)
- Jette Balslev: Vold — voldtægt — incest — en fortegnelse over tilgængelige artikler, bøger og film i Danmark.* Forlaget Emmeline (Brordrup Bygade 1, DK-4621 Gadstrup). 19,85 d. kr. 36 s. ISBN 87-87821-12-5.
- Jette Balslev: Krisecentre og Kvinderådgivning i Danmark — en håndbog.* Forlaget Emmeline (adr. ovenfor). 19,85 d. kr. 32 s. ISBN 87-87821-11-7.
- BRÅ PM 1983:5 *Skadegørelse i bostadsområden. Vad vet vi? Vad kan vi göra?* Stockholm 1983. 96 s. ISBN 91-38-08063-X.
- Jørgen Jepsen og Jan Pedersen: Materialesamling vedr. specialstrafferet og økonomisk kriminalitet. Bind 1: Generelle spørgsmål.* Institut for Proces- og Kriminalvidenskab, Aarhus Universitet. (Stencil.) Indeholder 14 artikler, domme, lovforslag etc.)